

Biskoppens NYHEDSBREV

FEBRUAR 2018

Henrik Wigh-Poulsen
biskop over Aarhus Stift

Kære menighed, menighedsråd og præster!

Hvorfor og hvordan vi flytter præstestillinger

Som nogle af Jer vil vide, arbejder vi i stiftet løbende på at flytte præstestillinger fra landet ind mod byerne. Der er langt fra tale om en massedepotation, og det er ikke noget, der skal ske i dag eller i morgen. Tværtimod sker det altid efter grundige forberedelser og inddragelse af de lokale menighedsråd og – NB – kun ved præsteskitte.

Årsagen til flytningen er enkel, og I kender alle til den. Der bor ikke nær så mange på landet og i landsbyerne, som der gjorde engang, og flere og flere flytter ind til byerne. Det er en tendens, man kan begræde. Skævvridning af landet kommer der ikke noget godt ud af, det er ligesom en selvforstærkende ond spiral. Når skolerne og butikkerne lukker, børnene flytter, og udviklingen går i stå, er der måske ikke længere så meget, der binder en til lokalområdet.

Jeg håber meget, at det en dag vender igen, men lige nu går befolkningsstrømmen overordnet set kun én vej, og vi er som folkekirke nødt til at reagere på det og flytte nogle præstestillinger med. Vi skal være, hvor folk er, dvs. også dér, hvor de flytter hen.

Men det er aldrig sjovt at være det menighedsråd, der skal afgive en præstestilling, ligesom det heller ikke er sjovt som præst at vide, at ens stilling nedlægges, når man går på pension engang. Det bedste ville selvfølgelig være, at vi bare kunne oprette nogle flere præstestillinger. Men vi råder fra stiftets side nu engang kun over dem, vi har, og som biskopperne jævnligt forhandler om indbyrdes. Og fra politisk hold vil man nok anføre, at det ikke hænger sammen, at vi får flere præster til færre medlemmer.

Så hvad gør vi? En model kan være, at vi i de sogne hvor der er få folkekirke-medlemmer, skærer præstestillingerne til derefter. Det vil sige, at nogle præstestillinger kun bliver 75% eller 50%, og at vi så for at få nogle hele stillinger tillægger præsten ekstra funktioner, eller lader dem bistå i andre sogne. Det er bare ikke særligt attraktivt for den enkelte præst, der pludselig kan sidde med en stilling, der minder om et kludetæppe, og måske bliver ramt af det, jeg kalder for "kvote-stress".

**NÆSTE
NYHEDSBREV
KOMMER
MARTS 2018**

En anden model er, at vi i stedet lader de mindre og befolkningsfattige sogne indgå i større pastorater med flere præster. På den måde fastholder vi nogle hele stillinger, præsterne får mulighed for at samarbejde tæt med en anden eller flere kollegaer, hvilket mange især yngre præster ønsker.

Her er udfordringen så, at dér, hvor der spares en præst, står der måske en tom præstegård tilbage. Og menigheden kan en tid føle sig hjemløs med en masse nye ansigter på prædikestolen og blandt betjeningen. Sådan står fordele og ulemper ved siden af hinanden. Men når det nye samarbejde med flere sogne og præster først kommer i gang, og alle giver det en chance, og man får en vis fortrolighed med de nye ansigter også, er der hen over tid flere gevinster end ulemper forbundet med de nye store pastorater.

Der er så lige det med navnet. Hvis alle sogne skal nævnes i det nye pastorat, kan man nogle gange bruge det meste af en formiddag på at udtale det. Mit råd er, at man lokalt aftaler et nyt navn og får det godkendt af kirkeministeriet. Et nyt pastorat ved Randers har således fået navnet Ommersyssel Østre. Det er trods alt lettere at huske.

Men hvad er det så, der afgør, om et sogn er for stort eller for lille til at oppebære en hel præstestilling? Ja, der er for det første antallet af folkekirkemedlemmer. Vi har her i stiftet den tommelfingerregel, at en præst på landet rimeligvis bør betjene mellem 2.000 og 2.500 sognebørn og i byen mellem 3.000 og 3.500. Men det er og bliver en tommelfingerregel, for mange andre kriterier kan spille ind såsom antallet af kirker og menighedsråd. Der skal en konkret vurdering til i hvert eneste tilfælde.

Jeg har hørt den indvending fremsat, at man på landet betaler lige så meget kirkeskat, og at der procentvist ofte går flere i kirke på landet end i byen. Til det første er der at sige, at kirkeskatten ikke fortrinsvist går til præstelønninger men til bygninger, og bygningsmassen er ofte noget større på landet end i byen. For det andet er behovene i byen ofte andre end dem på landet. Nogle forstæder vokser nærmest eksplosivt, unge mennesker strømmer til uddannelsesinstitutionerne, og der er flere socialt udsatte. Og så skal vi kæmpe fra dør til dør for at fastholde den i forvejen lave medlemsprocent i nogle bysogne.

Men jeg lover Jer. Der er ikke tale om taltyranni eller om at foretage et blodigt indhug i antallet af præster i landområderne. Ingen har interesse i at smadre et velfungerende lokalt kirkeliv, og de lokale menigheder og præster bliver inddraget meget tidligt i processen for at få del i den, ligesom der vil være rigeligt tid til at give sit besyv med. Det må aldrig blive en hastesag, og der skal tages videst muligt hensyn til de lokale forhold.

Men, som sagt, en dag vender udviklingen måske, og så skal stillingerne bevæge sig den anden vej.

**NÆSTE
NYHEDSBREV
KOMMER
MARTS 2018**